

T. Ye. Voronkova, N. V. Tereshchenko. V nadzah.: Tsentralizovanyy ekonomichnoy rozvytku. Kyiv: Milenium, 2003. 78 p. **4.** Gritans Ya. Korporativnyye otnosheniya: Pravovoye regulirovaniye organizatsionnykh form. M.: Volters Kluver, 2005. 160 p. **5.** Karachyna N. P., Vitiuk A. V. *Orhanizatsiino-ekonomichni zakhody spriyannia investytsiinii diialnosti pidpriemstv* [Organizational and Economic Measures to Promote Investment Activities of Enterprises]. *Ekonomika rozvytku*. 2013. No. 1. P. 93–100. **6.** Kibenko O. Yevropeiske korporativne pravo na etapi fundamentalnoi reformy perspektyvy vykorystannia yevropeiskoho zakonodavchoho dosvidu u pravovomu poli Ukrainy. Seriya: Yurydychnyi radnyk. Kharkiv: Straid, 2005. 432 p. **7.** *Korporativni vidnosyny: metodolohiia doslidzhenia ta mekhanizmy funktsionuvannia*: monohrafiia [Corporate Relations: Research Methodology and Functioning Mechanisms: monograph]/[L. I. Dmytrychenko, A. M. Khimchenko, M. O. Kuzheliev et al.]. Donetsk: Skhidnyi vydavnychiy dim, 2012. 160 p. **8.** Krivtsun L. *Korporatsii na fondovomu rynku Ukrainy*: monohrafiia [Corporations on the Stock Market of Ukraine: monograph]. Kharkiv: NTU «KhPI», 2003. 432 p. **9.** Gracheva N. Analysis in corporate governance. *Economic Annals-XXI*. 2016. Vol. 157. P. 85–87. **10.** Bolton S. E. Stock Market Cycles: A Practical Explanation. Quorum Books, 2000. 184 p. **11.** Grinblatt M., Sheridan T. Financial Markets & Corporate Strategy. McGraw-Hill Publishing Co., 2002. 893 p. **12.** Smith R. C. Governing the Modern Corporation: Capital Markets, Corporate Control and Economic Performance. Oxford University Press, USA, 2005. 336 p.

Інформація про автора

Сердюков Костянтин Георгійович – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки та оцінки майна підприємств Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця (просп. Науки, 9а, м. Харків, 61166, Україна; e-mail: serdukov.k.g@gmail.com).

Информация об авторе

Сердюков Константин Георгиевич – кандидат экономических наук, доцент, доцент кафедры экономики и оценки имущества предприятий Харьковского национального экономического университета имени Семена Кузнеця (просп. Науки, 9а, г. Харьков, 61116, Украина; e-mail: serdukov.kg@gmail.com).

Information about the author

K. Serdyukov – Ph.D. (Economics), Associate Professor, Associate Professor of Department of Economics and Business Property Valuation of Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics (9a Nauky Ave., Kharkiv, 61116, Ukraine e-mail: serdukov.kg@gmail.com).

Стаття надійшла до ред.
12.12.2016 р.

JEL Classification: M 21

УДК 658.011

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ ПОТЕНЦІАЛОМ ПІДПРИЄМСТВА

Грабчук О. М.
Бовсуновська Г. С.

Анотація. Метою статті є дослідження теоретичних основ управління потенціалом підприємства. У рамках дослідження було проаналізовано основні теоретичні підходи до визначення сутності поняття «потенціал підприємства». Було обґрунтовано необхідність управління потенціалом для покращення фінансового стану підприємства, його фінансової стійкості, платоспроможності, рівня прибутковості, конкурентоспроможності. Досліджено основні аспекти формування системи управління потенціалом підприємства. Сформовано загальну схему управління потенціалом підприємства, що включає вісім етапів: від формування інформаційної бази та стратегії управління до аналізу отриманих результатів управління та їх використання для подальшого корегування стратегічних напрямів розвитку підприємства. Запропонована схема може застосовуватися на різних видах підприємств, оскільки враховує концептуальні засади побудови відповідної системи для досягнення максимально можливого ефекту від реалізації потенціалу підприємства.

Ключові слова: потенціал підприємства, економічний потенціал, система управління, стратегія управління потенціалом підприємства.

ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ УПРАВЛЕНИЯ ПОТЕНЦИАЛОМ ПРЕДПРИЯТИЯ

Гребчук О. Н.
Бовсунувская А. С.

Аннотация. Целью статьи является исследование теоретических основ управления потенциалом предприятия. В рамках исследования были проанализированы основные теоретические подходы к определению сущности понятия «потенциал предприятия». Была обоснована необходимость управления потенциалом для улучшения финансового состояния предприятия, его финансовой устойчивости, платежеспособности, уровня прибыльности, конкурентоспособности. Исследованы основные аспекты формирования системы управления потенциалом предприятия. Сформирована общая схема управления потенциалом предприятия, включающая восемь этапов: от формирования информационной базы и стратегии управления до анализа полученных результатов управления и их использования для последующей корректировки стратегических направлений развития предприятия. Предложенная схема может применяться на различных видах предприятий, поскольку учитывает концептуальные основы построения соответствующей системы для достижения максимально возможного эффекта от реализации потенциала предприятия.

Ключевые слова: потенциал предприятия, экономический потенциал, система управления, стратегия управления потенциалом предприятия.

THEORETICAL ASPECTS OF ENTERPRISE POTENTIAL MANAGEMENT

O. Grabchuk
H. Bovsunovska

Abstract. The aim of the article is to study the theoretical foundations of enterprise potential management. Within the framework of the research, the main theoretical approaches to defining the essence of the concept of “enterprise potential” are analyzed. The necessity of management of the enterprise potential for improving the financial condition of the enterprise, its financial stability, solvency, profitability and competitiveness is justified. The main aspects of forming the system of enterprise potential management are investigated. There formed a general scheme of enterprise potential management, which includes eight stages: from the formation of the information base and management strategy to the analysis of the obtained management results and their use for the subsequent correction of strategic directions of the enterprise development. The proposed scheme can be applied by different types of enterprises, since it takes into account the conceptual foundations for building an appropriate system to achieve the maximum possible effect from the realization of the enterprise potential.

Keywords: enterprise potential, economic potential, management system, strategy of enterprise potential management.

Вступ. Динамічні зміни умов господарювання сучасних підприємств спонукають їх опановувати нові підходи до управління всіма аспектами їх діяльності. Поряд із плануванням і прогнозуванням, дослідженням кон'юнктури ринку, вивченням конкурентів все більшу увагу керівники підприємства приділяють вивченню своїх внутрішніх можливостей і резервів, тобто потенціалу, формуванню на цій основі конкурентних переваг.

Формування й ефективне використання потенціалу підприємства здійснюється за допомогою побудови системи управління. Сам по собі потенціал, без належного управління ним, не створює передумов для покращення фінансового стану підприємства, його фінансової стійкості, платоспроможності, рівня прибутковості, конкурентоспроможності тощо. З огляду на вищевказані фактори, дослідження теоретичних аспектів управління потенціалом підприємств є актуальним науковим завданням.

Аналіз останніх наукових досліджень і публікацій. Питання визначення сутності поняття «потенціал підприємства» та формування системи управління ним досить широко наведені в сучасній науковій літературі. Зокрема, праці Антощишиної Н. І. [1], Григораш О. В. [3; 4], Верхоглядової Н. І. [2], Євдокимова Ф. І. [5] присвячені дослідженню потенціалу підприємства й основних підходів до визначення сутності цього поняття. Праця колектива авторів на чолі з Касьяновою Н. В. [6], а також праця Федоніна О. С., Репіної І. М. та Олексюка О. І. [10] присвячені загальнотеоретичним і практичним основам формування, використання й оцінки потенціалу підприємства. Науковець Пипенко І. С. [9] у своєму дослідженні розробляє систему управління потенці-

алом підприємства й обґрунтовує склад системи згідно з конструктивно-кібернетичним підходом. Управлінським аспектам забезпечення результативності використання потенціалу підприємства присвячено роботу Харченко С. В. [12].

Однак, зважаючи на мінливість сучасного зовнішнього середовища організації, актуальними питаннями є пошук внутрішніх резервів підприємства, а отже, й використання потенціалу підприємства та управління ним.

Метою роботи є дослідження теоретичних основ управління потенціалом підприємства.

Виклад основного матеріалу дослідження. Кожен без виключення суб'єкт підприємницької діяльності прагне отримати максимально можливий результат від своєї роботи з мінімальними ризиками та витратами всіх видів ресурсів. Для реалізації зазначеної мети на підприємствах створюється система управління його діяльністю, що містить ряд складових, однією з яких є управління потенціалом підприємства.

Будь-яка система містить притаманні їй суб'єкт і об'єкт управління. Суб'єктом управління потенціалом підприємства, як правило, виступатиме структурні підрозділи підприємства та їх управителі відповідно до своїх компетенцій. Об'єктом управління – безпосередньо його потенціал. Постає завдання визначити, що являє собою потенціал підприємства.

В сучасній науковій літературі поняття «потенціал підприємства» трактується досить неоднозначно. Деякі науковці в своїх дослідженнях використовують це поняття в широкому розумінні, як узагальнюючий показник поточного та можливого стану підприємства, що охоплює виробничу, науково-технічну, інформаційну, кадрову та інші складові діяльності підприємства. Інші вчені ототожнюють потенціал підприємства з наявними ресурсами, обмежуючись лише цим аспектом у своїх дослідженнях.

Наявні теоретичні підходи до визначення сутності економічного потенціалу підприємства узагальнені в табл. 1. Умовно їх можна поділити на такі типи: комплексний, ресурсний і виробничий підходи [1, с. 82].

Таблиця 1

Підходи до визначення понять «потенціал підприємства» й «економічний потенціал підприємства»

Автори	Авторське визначення
<i>Комплексний підхід</i>	
Євдокимов Ф. І., Мізіна О. В. [5, с. 58]	Економічний потенціал підприємства – сукупна здатність підприємства здійснювати виробничо-економічну діяльність, спрямовану на досягнення максимально можливого фінансового результату за умови забезпечення високого ступеня фінансової стійкості та платоспроможності
Рзаєв Г. І. [11, с. 146]	Економічний потенціал – узагальнюючий показник, що характеризує розвиток виробничих сил, а величина економічного потенціалу визначається розмірами, ступенем досконалості та їх структурною комбінацією
Федонін О. С., Репіна І. М., Олексюк О. І. [10, с. 20]	Основний зміст поняття «потенціал підприємства» полягає в інтегральному відображенні (оцінці) поточних і майбутніх можливостей економічної системи трансформувати вхідні ресурси за допомогою притаманних їй персоналу підприємницьких здібностей в економічні блага і, таким чином, максимально задовольняти корпоративні та суспільні інтереси
<i>Ресурсний підхід</i>	
Верхоглядова Н. І., Коваленко Є. В. [2, с. 31]	Потенціал підприємства – це наявні або приховані сукупні можливості, ресурси, запаси або джерела, що використовуються чи можуть бути використані для досягнення певної мети
Краснокутська Н. С. [7, с. 20]	Потенціал підприємства – можливості системи ресурсів і компетенцій підприємства створювати результат для зацікавлених осіб за допомогою реалізації бізнес-процесів
<i>Виробничий підхід</i>	
Григораш О. В. [3; 4]	Економічний потенціал підприємства – унікальна сукупність знань, умінь, навичок і компетенцій, які спрямовані на пошук найефективнішого способу використання ресурсів, резервів і цінностей, які є у підприємства, з метою забезпечення його довгострокового функціонування та досягнення стратегічних цілей
Касьянова Н. В. [6, с. 12]	Економічний потенціал підприємства – властивість підприємства забезпечувати власне довготривале функціонування і досягнення стратегічних цілей на основі використання наявних ресурсів

Дослідження підходів щодо визначення понять «потенціал підприємства» й «економічний потенціал підприємства» відображують різні погляди в розумінні його сутності.

Проте стверджувати про однозначну прихильність автора до того чи іншого підходу не коректно, оскільки багато з них наводять визначення, акцентовані на різних аспектах.

При цьому всі автори зазначають важливість використання потенціалу для досягнення стратегічних цілей підприємства, досягнення високого рівня його розвитку та максимально можливого фінансового результату діяльності.

За умови динамічних змін зовнішнього середовища управління потенціалом підприємства виступає необхідною умовою діяльності та розвитку підприємства. Знаходячись у рівних умовах функціонування та маючи порівняно однакові рівні потенціалу, підприємства можуть мати значні відмінності у результатах їх діяльності [6, с. 14–15]. Це пояснюється раціональністю формування та ефективністю використання системи управління потенціалом підприємства.

Необхідність формування системи управління потенціалом пояснюється наявністю внутрішніх закономірностей господарської діяльності підприємства, що мають бути враховані для ефективного його використання.

На рис. 1 наведено загальну схему управління потенціалом підприємства, в основі побудови якої покладено системний підхід. Він дає змогу комплексно оцінити фінансовий стан підприємства, наявний потенціал, рівень використання ресурсів і внутрішні резерви, взаємозв'язок рівня використання потенціалу та результатів діяльності підприємства.

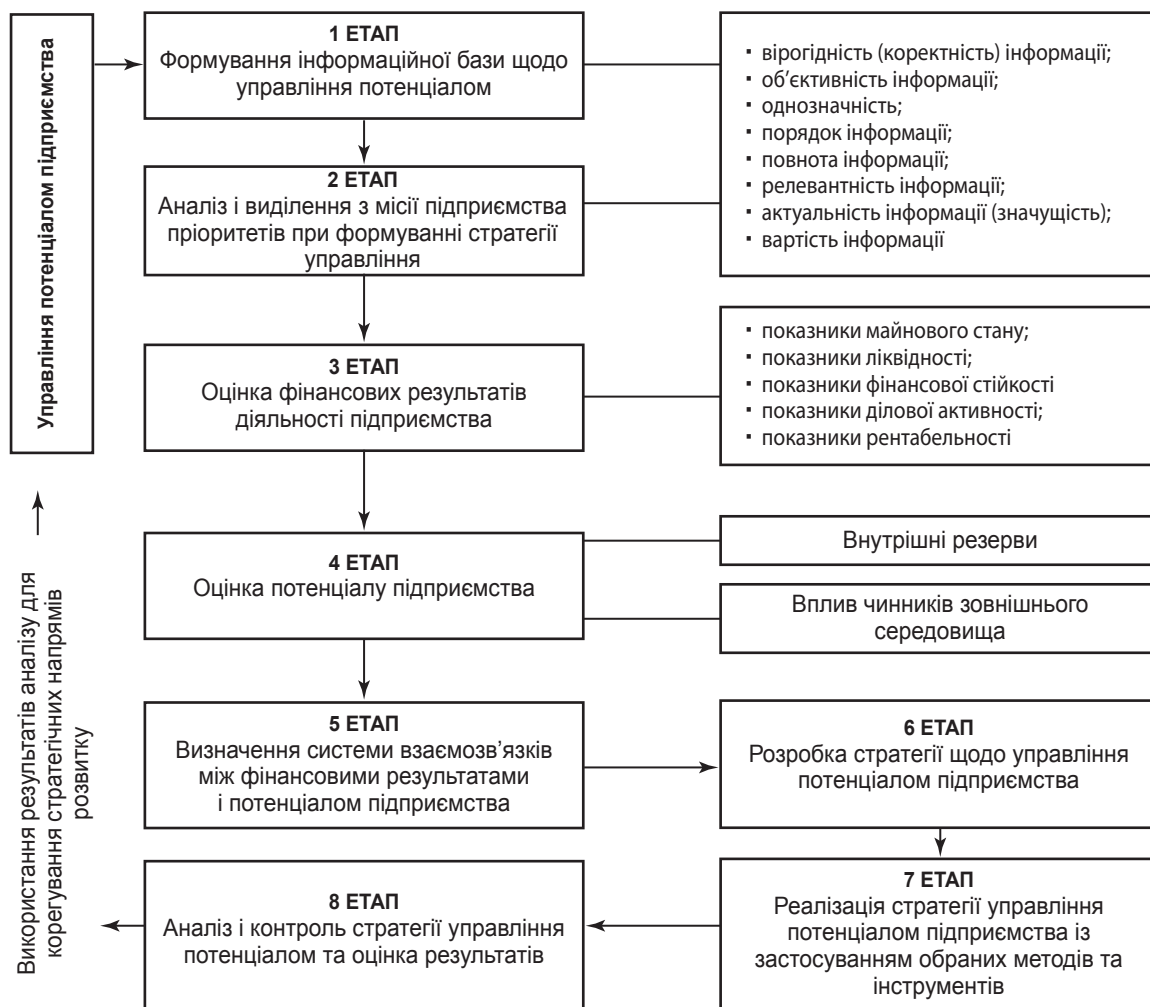

Рис. 1. Загальна схема управління потенціалом підприємства

Управління потенціалом підприємства передбачає використання сукупності засобів і методів цілеспрямованого впливу на його інтереси з метою раціонального використання ресурсів і забезпечення необхідних пропорцій розвитку [6, с. 15].

Процес управління повинен бути забезпечений якісною інформаційною базою, що є основою для прийняття та реалізації подальших рішень. Відповідно до об'єктивних вимог розвитку виробництва та якості створюваної продукції і послуг зростає важливість інформації як й інших видів ресурсів: фінансових, сировинних, кадрових тощо.

Важливим аспектом на цьому етапі управління є формування не тільки внутрішньої інформації, що складатиметься структурними підрозділами підприємства та відображатиме його стан, але й зовнішньої інформації. Формування якісної зовнішньої інформаційної бази зменшує рівень невизначеності, допомагає пе-

редбачати та мінімізувати негативний вплив чинників зовнішнього середовища підприємства, підтримувати його конкурентоздатність.

На другому етапі з місії підприємства виділяються пріоритети, що мають бути враховані при формуванні стратегії управління потенціалом підприємства. Залежно від типу підприємства, його організаційної структури, форми власності, видів продукції або послуг, які воно реалізує, будуть конкретизуватися основні цілі та першочергові завдання управління потенціалом.

Наступним етапом є оцінка фінансових результатів діяльності підприємства з використанням різноманітних показників і коефіцієнтів, що є індикаторами фінансової стійкості, платоспроможності, прибутковості й ефективності роботи підприємства. Результати аналізу в майбутньому можуть бути використанні для пошуку резервів використання потенціалу підприємства.

Четвертим етапом управління є оцінка потенціалу підприємства, яка включає дослідження впливу зовнішніх і внутрішніх чинників на потенціал підприємства, виокремлення складових потенціалу, вільних резервів для їх реалізації та оцінку рівня потенціалу за окремими складовими з використанням кількісних параметрів.

Виокремлення складових потенціалу підприємства, таких як виробничий, кадровий, управлінський, фінансовий, техніко-технологічний, інформаційний, науково-дослідний, маркетинговий, інноваційний, необхідне для усвідомлення керівниками підприємства, які з видів наявних ресурсів доцільно використовувати для ефективної реалізації потенціалу підприємства [12, с. 145].

Визначення системи взаємозв'язків між фінансовими результатами та потенціалом підприємства виступає п'ятим етапом управління, що може бути здійснено за допомогою методів економіко-математичного моделювання. В основу моделі пропонується покласти залежність рівня потенціалу та фінансових результатів діяльності підприємства. За результатами розрахунків можна буде визначити найбільш впливові чинники та резерви збільшення потенціалу підприємства.

Логічним продовженням попереднього етапу є розробка стратегії щодо управління потенціалом підприємства з урахуванням результатів попереднього дослідження та прийняттям управлінських рішень на їх основі.

Реалізація стратегії управління потенціалом підприємства та застосування обраних методів, інструментів і важелів впливу є наступним етапом.

Перейшовши від етапу планування діяльності підприємства та розробки стратегії управління потенціалом підприємства до її впровадження, належну увагу потрібно приділити аналізу, поточному контролю та моніторингу ефективності та результатів сформованої стратегії.

Використання результатів аналізу для корегування стратегічних напрямів розвитку підприємства є завершальним етапом управління потенціалом підприємства. На цьому етапі у випадку незадовільних результатів здійснюється перегляд прийнятих управлінських рішень.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Отже, в сучасних умовах господарювання акцентованої уваги з боку керівників підприємства вимагає реалізація його внутрішніх можливостей. Володіння достатньою кількістю матеріально-фінансових ресурсів не гарантує їм успішного функціонування на ринку. Посилення конкуренції спонукає підприємства більше уваги приділяти його потенціалу та створенню ефективної системи управління ним.

За результатами дослідження було запропоновано загальну схему управління потенціалом підприємства, що дає змогу комплексно оцінити фінансовий стан підприємства, наявний потенціал, рівень використання ресурсів і внутрішні резерви, взаємозв'язок рівня використання потенціалу та результатів діяльності підприємства.

Запропонована схема може застосовуватися на різних видах підприємств, оскільки враховує концептуальні засади побудови відповідної системи для досягнення максимально можливого ефекту від реалізації потенціалу підприємства.

Перспективним напрямом подальших наукових досліджень є удосконалення методологічних засад оцінки потенціалу підприємства.

Література: 1. Антошишина Н. І. Дослідження трансформації поняття «потенціал підприємства» з урахуванням історичного та сутнісного аспекту. *Вісник Київського національного університету технологій та дизайну. Серія «Економічні науки»*. 2016. № 1 (95). С. 75–86. 2. Верхоглядова Н. І., Коваленко Є. В. Аналіз підходів до визначення сутності потенціалу підприємства. *Проблеми системного підходу в економіці*. 2016. Вип. 1. С. 26–32. 3. Григораш О. В. Визначення сутності категорії «економічний потенціал підприємства» на основі інтегрованого підходу. *Торгівля і ринок України*. 2013. Вип. 6. С. 43–50. 4. Григораш О. В. Становлення та розвиток сучасних підходів до визначення поняття «економічний потенціал підприємства». *Економічні науки: зб. наук. пр.* 2011. С. 308–317. 5. Євдокимов Ф. І., Мізіна О. В. Дослідження категорії «економічний потенціал промислового підприємства». *Наукові праці Донецького національного технічного*

університету. Серія: економічна. 2004. Вип. 75. С. 54–59. **6.** Касьянова Н. В., Солоха Д. В., Морева В. В., Беякова О. В., Балакай О. Б. Потенціал підприємства: формування та використання: підручник. Донецьк: Цифрова типографія, 2012. 257 с. **7.** Краснокутська Н. С. Управління потенціалом торговельного підприємства: монографія. Харків: Харків. держ. ун-т харчування та торгівлі, 2012. 322 с. **8.** Олексюк О. І. Управління потенціалом акціонерних товариств: (на матеріалах підприємств цементної промисловості України): автореф. дис. ... канд. екон. наук. Київ, 2001. 20 с. **9.** Пипенко І. С. Система управління потенціалом підприємства. *Економіка транспортного комплексу*. 2016. Вип. 27. С. 15–29. **10.** Федонін О. С., Рєпіна І. М., Олесюк О. І. Потенціал підприємства: формування та оцінка: навч. посіб. Київ: КНЕУ, 2004. 316 с. **11.** Рзаєв Г. І. Економічний потенціал підприємства та теоретичне обґрунтування напрямів його оцінки. *Вісник Хмельницького національного університету*. Економічні науки. 2014. № 3 (3). С. 145–149. **12.** Харченко С. В. Управлінські аспекти забезпечення результативності використання потенціалу підприємства. *Актуальні проблеми економіки*. 2009. № 8. С. 141–149.

References: **1.** Antoshchyshyna N. I. *Doslidzhennia transformatsii poniattia «potentsial pidpryiemstva» z urakhuvanniam istorichnoho ta sutnisnoho aspektu* [Study of the Transformation of the Concept of “Enterprise Potential” Taking into Account the Historical and Essential Aspect]. *Visnyk Kyivskoho natsionalnoho universytetu tekhnolohii ta dizainu*. Seria: Ekonomichni nauky. 2016. No. 1 (95). P. 75–86. **2.** Verkhohliadova N. I., Kovalenko Ye. V. *Analiz pidkhodiv do vyznachennia sutnosti potentsialu pidpryiemstva* [Analysis of Approaches to Determining the Essence of the Enterprise’s Potential]. *Problemy systemnoho pidkhodu v ekonomitsi*. 2016. Issue 1. P. 26–32. **3.** Hryhorash O. V. *Vyznachennia sutnosti katehorii «ekonomichnyi potentsial pidpryiemstva» na osnovi integrovanoho pidkhodu* [Definition of the Essence of the Category “Economic Potential of the Enterprise” on the Basis of an Integrated Approach]. *Torhivlia i rynok Ukrainy*. 2013. Issue 6. P. 43–50. **4.** Hryhorash O. V. *Stanovlennia ta rozvytok suchasnykh pidkhodiv do vyznachennia poniattia «ekonomichnyi potentsial pidpryiemstva»* [Formation and Development of Modern Approaches to the Definition of the Concept of “Economic Potential of the Enterprise”]. *Ekonomichni nauky: zb. nauk. pr.* 2011. P. 308–317. **5.** Yevdokymov F. I., Mizina O. V. *Doslidzhennia katehorii «ekonomichnyi potentsial promyslovoho pidpryiemstva»* [Research of the Category “Economic Potential of an Industrial Enterprise”]. *Naukovi pratsi Donetskoho natsionalnoho tekhnichnoho universytetu*. Seria: ekonomichna. 2004. Issue 75. P. 54–59. **6.** Kasianova N. V., Solokha D. V., Moreva V. V., Bieliakova O. V., Balakai O. B. *Potentsial pidpryiemstva: formuvannia ta vykorystannia: pidruchnyk*. Donetsk: Tsyfrova typohrafiia, 2012. 257 p. **7.** Krasnokutska N. S. *Upravlinnia potentsialom torhovelnoho pidpryiemstva: monohrafiia* [Managing the Potential of a Trading Enterprise: monograph]. Kharkiv: Kharkiv. derzh. un-t kharchuvannia ta torhivli, 2012. 322 p. **8.** Oleksiuk O. I. *Upravlinnia potentsialom aksionernykh tovarystv: (na materialakh pidpryiemstv tsementnoi promyslovosti Ukrainy): avtoref. dys. ... kand. ekon. nauk*. Kyiv, 2001. 20 p. **9.** Pypenko I. S. *Systema upravlinnia potentsialom pidpryiemstva* [Enterprise Capacity Management System]. *Ekonomika transportnoho kompleksu*. 2016. Issue 27. P. 15–29. **10.** Fedonin O. S., Riepina I. M., Olesiuk O. I. *Potentsial pidpryiemstva: formuvannia ta otsinka: navch. posib*. Kyiv: KNEU, 2004. 316 p. **11.** Rzaiev H. I. *Ekonomichnyi potentsial pidpryiemstva ta teoretychne obgruntuvannia napriamiv yoho otsinky* [The Economic Potential of the Enterprise and the Theoretical Justification of the Directions of Its Evaluation]. *Visnyk Khmelnytskoho natsionalnoho universytetu*. Ekonomichni nauky. 2014. No. 3 (3). P. 145–149. **12.** Kharchenko S. V. *Upravlinski aspekty zabezpechennia rezultatyvnosti vykorystannia potentsialu pidpryiemstva* [Management Aspects of Ensuring the Effectiveness of Using the Potential of the Enterprise]. *Aktualni problemy ekonomiky*. 2009. No. 8. P. 141–149.

Інформація про авторів

Грабчук Оксана Миколаївна – доктор економічних наук, доцент, завідувач кафедри фінансів Дніпропетровського національного університету імені Олеся Гончара (просп. Д. Яворницького, 35, кім. 82, м. Дніпро, 49044, Україна; e-mail: ograbchuk@i.ua).

Бовсунівська Ганна Сергіївна – кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів Дніпропетровського національного університету імені Олеся Гончара (просп. Д. Яворницького, 35, кім. 82, м. Дніпро, 49044, Україна; e-mail: bovsunovskaya.anna@gmail.com).

Информация об авторах

Грабчук Оксана Николаевна – доктор экономических наук, профессор, заведующий кафедрой финансов Днепропетровского национального университета имени Олеся Гончара (просп. Д. Яворницкого, 35, к. 82, г. Днепр, 49044, Украина; e-mail: ograbchuk@i.ua).

Бовсуновская Анна Сергеевна – кандидат экономических наук, доцент кафедры финансов Днепропетровского национального университета имени Олеся Гончара (просп. Д. Яворницкого, 35, к. 82, г. Днепр, 49044, Украина; e-mail: bovsunovskaya.anna@gmail.com).

Information about the authors

O. Grabchuk – D.Sc. (Economics), Associate Professor, Head of Department of Finance, Oles Honchar Dnipropetrovsk National University (35 Dmytra Yavornytskoho, Room 82, Dnipro, 49044, Ukraine; e-mail: ograbchuk@i.ua).

H. Bovsunovska – Ph.D. (Economics), Associate Professor of Department of Finance, Oles Honchar Dnipropetrovsk National University (35 Dmytra Yavornytskoho, Room 82, Dnipro, 49044, Ukraine; e-mail: bovsunovskaya.anna@gmail.com).

Стаття надійшла до ред.
14.12.2016 р.